दुग्ध विकास संस्थान केन्द्रीय कार्यालय, लैनचौर

संस्थानको सहायक स्तर तह ५ प्रशासन सेवा "विरष्ठ कम्प्युटर अपरेटर" पदको लागि हुने खुल्ला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरण

भाग	विषय		पूर्णाङ्ग	समय	परीक्षा प्रणाली	पश्न संख्या	अंकभार
(क)	कम्प्युटर अपरेसन सैद्धान्तिक ज्ञान	सम्बन्धी	३०	४५ मिनेट	वस्तुगत (बहुउत्तर)	9 X 30= 30	३०
(ख)	कम्प्युटर अपरेसन	सम्बन्धी	80	३० मिनेट	विषयगत	γ X 4ο= γο	80
	विषयगत ज्ञान						

द्धितीय चरण

(क)	प्रयोगात्मक परीक्षा	४०	४५ मिनेट	प्रयोगात्मक	8X do= 80	४०
(ख)	अर्न्तवार्ता	३०		मौखिक		

पाठ्यक्रमको विस्तृत विवरण :-

- (क) विषय : कम्प्यूटर सम्बन्धी सैद्धान्तिक ज्ञान र विषयगत ज्ञान :
  - १. संस्थानको कर्मचारी प्रशासन विनियमावली २०६३ र आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी विनियमावली २०६६

EDP (Electronic Data Processing) Concept :

- Introduction to computers
- Definition of Computer
- Applications
- Computer Generations
- Computer System An overview
- Organisation of Computer System
- Classification of Computers : Digital, Analog & Hybrid.
- Digital Computers : Special Purpose, General Purpose.
- Input, Output & CPU (Central Processing Unit)
- Basic Concept
- Storage
  - Magnetic Tapes
  - Magentic Disks
  - Optical Disks
  - Floppy Disks
  - Hard Disks
- Memory Unit
  - Bits, Bytes, Kilo Bytes, Mega Bytes, Gega Bytes

3. <u>Computer Operation and Disk Operation System (DOS)</u>

- Definition of DOS
- Types of DOS Command
- Definition of internal and External DOS Commands
- Concept of DOS Commands like Date, Time, Format, Copy, Disk copy, Vol, Ver, Del, Type, Ren, Dir, Backup, Mkdir, Rmdir chdir, cls, Sys, Tree, Restore, Undelete, chkdsk, Recovery, Attrib, copy con, create Auto exce, Bat file etc.

4 Word Processing Package Concept

- Save a file, Retrieve a file, copy a file, Rename a file, Delete a file, Print a file, Designing fonts in the respect of size and appearance, Merger, Password, Indent, Reveal codes, Thesaurus, Speller, Flush, Right, Exiting from WP. Define the columns, Math, Flush left, Flush Centre etc.

5 Spread Sheet Package:

- Spread Sheet Fundamental Concepts, Uses and limitation
- Entering Data/Records in Work sheet.
- Inserting/Deleting Rows & Columns in Worksheet.
- Formatting Worksheet
- Moving Coping & Deleting Cells & range of cells
- Using Financial, Statistical & Mathematical Functions
- Designing Database, Performing sort, Queries and Creating frequency table
- Creating Graph, Formating Graph
- Printing Worksheet & Graph
- 6 Data Base Management Concepts
- 7 Programming Language Concept
- 8 Basic Concept of LAN
- 9 Basic Concept of E-mail and Internet

(ख) प्रयोगात्मक परीक्षा :

निम्न विषयहरुमा देवनागरी र अंग्रेजीमा Data Entry गर्न र प्रोसेसिङ्ग गरी रिपोर्ट प्रिन्ट आउट समेत गर्न दिईनेछ।

- 1. DOS (Disk Operating System)
- 2. Word Processing Package
- 3. Spread Sheet Package
- 4. E-mail & Internet